

VESTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 7. februar 2020

Sag BS-42623/2018-VLR
(5. afdeling)

Sagsøger A
(advokat Helle Holm Thomsen)

mod

Udlændinge- og Integrationsministeriet
(advokat Flemming Orth)

Biintervenient til støtte for A: ~~Udlændinge- og Integrationsministeriet~~
Institut for Menneskerettigheder

Retten i Aarhus har den 9. oktober 2018 afsagt dom i 1. instans (sag BS-1482/2016-ARH, tidligere BS 11-2138/2016).

Landsdommerne Linda Hangaard, Annette Dellgren og Chris Olesen har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanten, A, har gentaget sine påstande for byretten. ~~Udlændinge- og Integrationsministeriet~~

Indstævnte, Udlændinge- og Integrationsministeriet, har påstået dommen stadfæstet.

Supplerende sagsfremstilling

Institut for Menneskerettigheder har indleveret et interventionsindlæg og har i den forbindelse fremlagt følgende tabel: "Ledige, der er jobklar, blandt personer, der er visiteret til et fleksjob. Hele landet, oktober 2015", hvor bl.a. Jobind-

sats.dk er angivet som kilde. Det er anført i tabellen, at "Antal ledige visiteret til fleksjobordningen, som modtager ledighedsydelse efter aktivloven og er jobklar" er 13 %. "Totalt antal af personer, der modtager ydelser efter aktivloven og integrationsloven og som er jobklar eller uddannelsesparate" er angivet til 1,1 %.

Forklaring

A har afgivet supplerende forklaring.

A har forklaret, at han fortsat arbejder for OCD-foreningen. Han arbejder 3 timer om ugen fordelt på 2 dage. Det er meget vigtigt for ham at få dansk indfødsret, bl.a. for at kunne stemme. Han er fortsat medlem af et politisk parti. Han oplever at blive chikaneret, fordi han ikke er dansk statsborger. Efter byrettens dom har han haft det meget dårligt psykisk. Han er utryk og bange for stort set alt. Hans datter har også sagt, at hun er bange for, at han ikke kan blive i Danmark, fordi han er udlænding. Han betragter Danmark som sit land.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

A har yderligere anført, at selvforsørgelseskravet rammer gruppen af ledige personer med handicap uforholdsmæssigt hårdt sammenlignet med andre ledige uden handicap.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har bestridt dette og har anført, at det ikke er dokumenteret.

Landsrettens begrundelse og resultat

A blev med virkning fra den 1. oktober 2008 tilkendt førtidspension. Den 1. oktober 2014 blev han visiteret til et fleksjob, og han var efter det oplyste ansat i et fleksjob indtil den 2. juli 2015, hvor ansættelsesforholdet blev bragt til ophør af arbejdsgiveren. Han modtog herefter ledighedsydelse efter lov om aktiv socialpolitik i perioden fra den 2. juli 2015 til den 31. august 2015.

A var optaget på lovforslag nr. L 188 om indfødsrets meddelelse, som blev fremsat i Folketinget den 16. april 2015, men lovforslaget bortfaldt på grund af udskrivelse af valg til Folketinget.

Den 28. oktober 2015 meddelte Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, at A ikke kunne blive dansk statsborger nu, idet det var en betingelse i § 23 i den dagældende cirkulæreskrivelse nr. 9253 af 6. juni 2013 om

naturalisation, at A var selvforsørgende. Ministeriet anførte, at kravet om selvforsørgelse betød, at ansøger ikke måtte have modtaget hjælp efter aktiv socialpolitik eller integrationsloven inden for det seneste år forud for fremsættelse af et lovforslag om indfødsrets meddelelse, jf. § 23, stk. 1, hvilket A havde i perioden fra den 2. juli 2015 til den 31. august 2015. Ministeriet anførte endvidere, at Indfødsretsudvalget havde vurderet, at der ikke kunne dispenseres fra kravet om selvforsørgelse, jf. § 25, stk. 1.

Som det fremgår af Højesterets dom af 13. september 2013 (UfR 2013.3328), kan Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og en række andre internationale konventioner, som Danmark har tilsluttet sig, have betydning for behandlingen af ansøgninger om eller for tildeling af statsborgerskab (indfødsret). Danmark har herved påtaget sig folkeretlige forpligtelser, som også i forarbejderne til indfødsretsloven forudsættes efterlevet ved Folketingets og Indfødsretsudvalgets udøvelse af skønnet over, om dansk indfødsret skal meddeles en ansøger. Højesteret fastslog herefter, at en ansøger, der ikke er medtaget på et lovforslag om indfødsret, kan få prøvet ved domstolene, om folkeretlige forpligtelser er krænket, og om ansøgeren i den anledning har krav på erstatning eller godtgørelse.

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14 forbyder forskelsbehandling på grund af bl.a. handicap, når forskelsbehandlingen vedrører et forhold, der falder inden for området af en af konventionens øvrige bestemmelser, herunder artikel 8 om retten til privatliv og familieliv.

Efter artikel 26 i FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder er alle mennesker lige for loven og berettigede til lovens ligelige beskyttelse uden nogen forskelsbehandling, og loven skal forbyde enhver forskelsbehandling og sikre alle ligelig og effektiv beskyttelse imod forskelsbehandling af nogen grund, herunder handicap.

FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap forbyder også diskrimination på grund af handicap, jf. artikel 1, sammenholdt med artiklerne 2, 4 og 5. Det fremgår endvidere af artikel 18, at deltagerstaterne skal anerkende retten for personer med handicap til at erhverve og skifte statsborgerskab på lige fod med andre.

De tre nævnte konventioner gælder for Danmark, og som anført forudsættes konventionerne også efterlevet ved Folketingets og Indfødsretsudvalgets udøvelse af skønnet over, om dansk indfødsret skal meddeles en ansøger.

Det er ubestridt, at A på tidspunktet for Indfødsretsudvalgets beslutning i oktober 2015 om ikke at dispensere fra kravet om selvforsørgelse var handicappet, jf. artikel 1 i handicapkonventionen. Det er endvidere

ubestridt, at han ikke opfyldte kravet om selvforsørgelse for optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse i § 23, stk. 1, i den dagældende cirkulæreskrivelse nr. 9253 af 6. juni 2013 om naturalisation, idet ledighedsydelse - i modsætning til dagpenge - er en forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik og derfor medfører, at § 23, stk. 1, ikke er opfyldt.

Ved vurderingen af, om en person med handicap er udsat for forskelsbehandling i strid med artikel 14 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, skal det i første række vurderes, om personen behandles ringere end personer uden handicap, der befinder sig i en lignende eller sammenlignelig situation, jf. Højesterets dom af 22. december 2016 (UfR 2017.973 H).

Det lægges til grund, at A, der i 2008 var tilkendt førtidspension, som førtidspensionist ville have opfyldt kravet om selvforsørgelse i § 23, stk. 1. Han ønskede imidlertid at arbejde i det omfang, det var muligt, og i 2014 blev han visiteret til et fleksjob. Han var på baggrund af sit handicap alene i stand til at arbejde i et fleksjob, og han var dermed i tilfælde af uforskyldt ledighed ikke berettiget til at opnå arbejdsledighedsdagpenge, uanset om han havde været medlem af en arbejdsledighedskasse. I modsætning hertil ville en person uden handicap, der var i arbejde, have været berettiget til at modtage arbejdsledighedsdagpenge ved uforskyldt arbejdsledighed, såfremt personen var medlem af en arbejdsledighedskasse, og § 23, stk. 1, i cirkulæreskrivelse nr. 9253 ville i den situation ikke være til hinder for opnåelse af dansk indfødsret, idet dagpenge i modsætning til ledighedsydelse ikke er forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik.

På den anførte baggrund finder landsretten, at A blev indirekte forskelsbehandlet som følge af sit handicap i forhold til personer uden handicap i relation til forsørgelseskravet efter cirkulærets § 23, stk. 1. Forskelsbehandlingen kan ikke anses for objektivt og rimeligt begrundet, og er derfor i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 14 og FN's Handicapkonventions artikel 18.

Landsretten lægger til grund, at As mulighed for at få indfødsret i hvert fald er blevet forsinket, fordi hans ansøgning ikke blev behandlet i overensstemmelse med de internationale konventioner, og det må i øvrigt anses for uvist, om han, der har en datter i Danmark, vil kunne opfylde de nugældende betingelser for indfødsret. Landsretten finder, at A herefter har krav på en godtgørelse efter princippet i erstatningsansvarslovens § 26. Med henvisning til Højesterets dom af 20. juni 2018 (UfR 2018.3230) findes godtgørelsen passende at kunne fastsættes til 10.000 kr.

Landsretten tager herefter As påstand til følge med 10.000 kr. med procesrente som nedenfor bestemt.

Efter sagens udfald skal Udlændinge- og Integrationsministeriet i sagsomkostninger for begge retter til A betale 50.000 kr. inkl. moms til udgifter til advokatbistand, idet der er lagt vægt på sagens omfang og forløb.

THI KENDES FOR RET:

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal inden 14 dage til A betale 10.000 kr. med procesrente fra den 15. november 2016.

I sagsomkostninger for begge retter skal Udlændinge- og Integrationsministeriet inden 14 dage betale 50.000 kr. til A. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

